

Марія І. Королева скорботи

КУПИТИ

Юна принцеса Марія, донька короля Генріха VIII і його першої дружини Катерини Арагонської, - спадкоємиця англійського трону. Та це не стає на заваді її вигнанню з палацу. Щоб повернути прихильність батька-короля, Марія повинна зважитися на вчинок, якого ніколи собі не пробачить.

Однак усе змінює смерть її молодшого брата, Едуарда VI. Нарешті Марія отримує корону та посідає трон. Хай живе королева! І умиються в крові всі, хто встигли стати її ворогами.

1525 рік

Найперший Маріїн спогад з дитинства був пов'язаний із розкішною церемонією при дворі її батька. Тоді вона, мабуть, іще зовсім крихітка, ледь не перечіпалася через шовкові спідниці, хапалася за материну руку, вітаючи разом із нею високоповажних гостей. Дівчинка усвідомлювала, що той день багато важив для неї, і відчувала, що вона перебуває у центрі уваги. Їй кланявся увесь двір, поки вона хитливо тупцювала поміж гостей, аж нараз почула голосний сміх кремезного чоловіка у золототканому вбранні — короля, її батька. Зачувши доньчин лепет, він відкинув голову і щиро зареготав, змахуючи набіглу сльозу.

— Ти запитувала у французького посла, чи він, бува, не дофін. «Якщо так, — казала ти, — я хочу вас поцілувати», — одного лютневого дня сім років по тому із лагідною усмішкою згадувала її благочестива мати. Марія любила миті, коли її мати всміхалася. Усмішка осявала її лице, воно видавалося майже прекрасним, хоча вже було зморшкуватим і часто втомленим і зажуреним.

Дівчинка підвелася на колінах на м'якій підвіконній лаві й визирнула крізь ромбовидні шибки. Унизу, у палацовому саду, фрейліни королеви грали у квача, а кілька юних молодиків у яскравому одязі їх підбадьорювали.

— А я справді мала вийти заміж за дофіна?

Мати всміхнулася:

— Так. Ти мала стати королевою Франції, але Господь уготував тобі долю величнішу.

— Так, і тепер я стану імператрицею Священної Римської імперії, а ще королевою Іспанії, а також королевою Англії! — Марія провела пальцями по золотій брошці з написом «Імператор», прикріпленій до оксамитного ліфа її сукні, яку вона завжди носила на знак пошани до свого нареченого. — Коли я поїду до Іспанії?

— Сподіваюся, що не скоро, — відповіла мати, беручи до рук вишивку. — Лише після того, як подорослішаєш і будеш готовою до шлюбу.

— Леді Солсбері стверджує, що дівчат можна видавати заміж у дванадцять, — наполягала Марія. — А мені вже дев'ять.

— Мені було п'ятнадцять, коли я прибула до Англії на церемонію одруження із твоїм дядьком, принцом Артуром, — зауважила мати. — У дванадцять років виходити заміж зарано. Та й ти замаленька на свої літа. Тобі ще треба підрости.

Марія вловила полегшення в її голосі й припустила, що мати боялася їхньої розлуки так само сильно, як і дівчинка. Хоча частина її душі втішалася перспективою славетного майбутнього, вона не виносила думки про від'їзд з Англії, розлуку зі своїми батьками й усім любим і звичним серцю, бо звідти немає вороття, хіба що їй надзвичайно поталанить. Ось хоча б мати: вона не ступала на рідну іспанську землю вже майже двадцять п'ять років. Марія і тепер могла уявити собі, як відчайдушно тужитиме за батьківщиною...

— Коли він був тут, імператор Карл, то прохав твого батька негайно відіслати тебе до Іспанії, — розповідала мати. Марія судомно вдихнула. — Він казав, що ти маєш здобути освіту, гідну майбутньої імператриці та королеви Іспанії. Але твій батько відповів, що хоч би як Карл шукав у всьому християнському світі найкращу наставницю, яка виховала б тебе за іспанськими звичаями, то однаково не знайшов би кращої за мене, бо я маю таку прихильність до Карла, що зумію зростити тебе на догоду йому. І Карл, благослови його Господь, був змушений погодитися. У мене на серці відлягло, бо я вважала, що ти не зміцніла достатньо, щоб перенести подорож морем чи звикнути до іншого клімату. Я пригадувала власний жахливий досвід переїзду до Англії, і як хворіла впродовж шести років по прибутті. А я була значно старшою за тебе.

Вона всміхнулася до Марії й провела долонею по її волоссю.

— Коли настане слухний час, ми подбаємо про те, щоб ти вирушила до Іспанії в найсприятливішу пору року. Іспанія зачарує тебе, доню. Я провела там найщасливіше дитинство. Після того як мої батьки вигнали маврів і повернули ці землі Христові, ми із сестрами росли у величному палаці Альгамбра у Гранаді. Це чарівне місце із чудовими подвір'ями та фонтанами. Саме такого майбутнього я бажаю для тебе; я завжди молилася,

щоб і ти знайшла щастя на моїй рідній землі. Ніколи не забувай, що ти наполовину іспанка!

— Не забуду! — запевнила Марія й заходилася просити королеву вкотре розповісти їй історію подвигів її благородних дідуса й бабусі — славетних іспанських монархів Фердинанда й Ізабелли.

— Ізабелла була величною королевою, якою одного дня станеш і ти, — мовила Катерина. — Разом із Карлом ти правитимеш Англією, а також Іспанією та Імперією.

Марія навіть уявити собі не могла, які неосяжні володіння належали їй майбутньому чоловікові. Іспанія, Нижні Землі, Німеччина, Австрія, частина Італії... Він був наймогутнішим правителем у світі.

Вона бачила його лише раз, три роки тому, коли він прибув до Англії на їхні заручини. Її, тоді ще шестирічну дівчинку, охопив благоговійний страх від високого юнака із серйозним виразом обличчя і потворною щелепою, такою викривленою, що він не міг повністю стулити рота. Та попри це, Карл поводився з нею дуже чемно, виявляв щиру цікавість до її дитячих турбот, і Марія сповнювалася вдячністю до батька-короля за те, що він уклав для неї напрочуд славний шлюбний союз. Тоді дівчинка ще не зовсім розуміла, яке значення для неї матиме цей шлюб. Проте, хоч і юна, усвідомлювала нестямну радість матері від того, що її доньку не видадуть заміж за французького принца. Франція здавна ворогувала з Іспанією, та й материна ненависть до французів завжди лежала на поверхні. Тому безмежно втішалася вона заручинам любої доньки з її племінником, сестриним сином.

І за цим, знала Марія, крилася історія, яку мати переповідала неохоче. Лише раз вона згадала свою сестру, королеву Хуану, і тоді розповіла лише, що сердешна жінка хворіла й була заточена в монастирі.

КУПИТИ